

คู่มือแนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการดำเนินการ
ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการ
หรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา

พ.ศ.๒๕๖๘

โดย นายอุกฤษฏ์ รัตนวิชัย

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

คำนำ

ในการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของข้าราชการแต่ละคนนั้น เป็นปกติที่ในหลายกรณี ข้าราชการจะต้องดำเนินการในทางที่ขัดต่อประโยชน์หรือความประสงค์ของคนบางกลุ่ม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่นั้นถูกฟ้องร้องเป็นคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือคดีอาญา

สำหรับในกรณีที่ข้าราชการผู้ใดผู้หนึ่งได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ ถูกกล่าวหาหรือฟ้องร้องจนตกเป็นจำเลยในคดีอาญา ทางราชการก็ได้มีข้อกำหนดในการให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้ทางคดีความแก่ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้วยความสุจริตและอยู่ภายใต้กรอบของระเบียบกฎหมาย ซึ่งก็คือ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๘

คู่มือแนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๘ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ นี้ได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ได้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการ ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ เป็นส่วนในการสร้างขวัญ กำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นายอุกฤษฏ์ รัตนวิชัย

นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คู่มือแนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการออกหนังสือรับรอง	๑
เงื่อนไขในการรับความช่วยเหลือ	๑
วิธีการขอรับความช่วยเหลือ	๑
ขั้นตอนการดำเนินการ	๑
ความช่วยเหลือที่จะได้รับ	๑
แผนผังแนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการขอรับความช่วยเหลือ	๒
ตัวอย่างหนังสือภายในที่ข้าราชการผู้ถูกฟ้องคดีแจ้งผู้บังคับบัญชา	๓
ตัวอย่างหนังสือภายนอกที่ผู้บังคับบัญชาระดับต้นแจ้งผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป	๔
ตัวอย่างหนังสือภายใน รายงานข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและความเห็นในคดีให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป	๕
ตัวอย่างหนังสือภายนอกที่ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปแจ้งหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัด	๖
ตัวอย่างหนังสือภายนอกที่ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป แจ้งขอความอนุเคราะห์พนักงานอัยการแก้ต่างคดี	๗
ภาคผนวก	
- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ ที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๘	๘

**คู่มือแนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องขาดคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๘
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔**

เงื่อนไขในการรับความช่วยเหลือ

๑. ผู้ถูกกล่าวหาหรือฟ้องคดี เป็นข้าราชการหรือลูกจ้าง
๒. กรณีที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญา เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ส่วนราชการเจ้าสังกัด
๓. หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาเห็นว่า การกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้น เป็นการปฏิบัติราชการที่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ
๔. ทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั่นเอง

วิธีการขอรับความช่วยเหลือ

เมื่อข้าราชการหรือลูกจ้างได้รับหมายนัดและคำฟ้อง ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือ แสดงความจำนงขอรับความช่วยเหลือ โดยทำหนังสือภายใน (บันทึกข้อความ) ตามตัวอย่างแบบฟอร์มที่ ๑ รายงานต่อผู้บังคับบัญชา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา) พร้อมแนบหมายนัดและคำฟ้องคดีโดยเร็ว

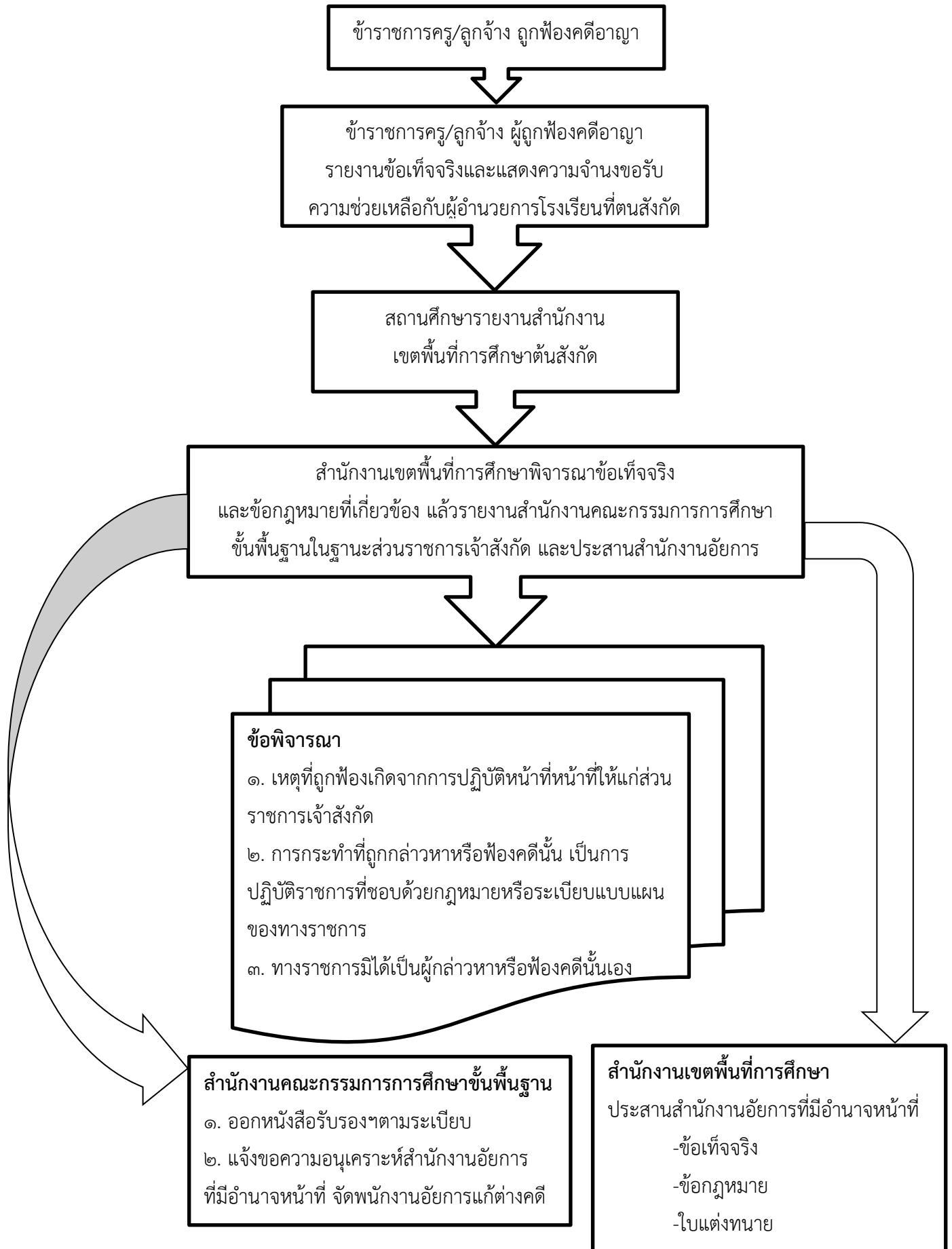
ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (ผู้อำนวยการสถานศึกษา) รายงานและประสานข้อเท็จจริงกับผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป (ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) ตามตัวอย่างแบบฟอร์ม ที่ ๒
๒. ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป (ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) พิจารณาข้อเท็จจริง ประกอบกับข้อกฎหมาย ให้ความเห็นว่า กรณีที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญานั้น เป็นเหตุเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ส่วนราชการเจ้าสังกัด และการกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้น เป็นการปฏิบัติราชการที่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ รวมทั้ง ทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั่นเอง ตามตัวอย่างแบบฟอร์ม ที่ ๓
๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รายงานพร้อมให้ความเห็นไปยังหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ตามตัวอย่างแบบฟอร์ม ที่ ๔ เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อไป
๔. สพท. ดำเนินการประสานข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย รวมทั้งรวบรวมสรรพเอกสารในคดีให้กับพนักงานอัยการเพื่อแก้ต่างคดี ตามตัวอย่างแบบฟอร์ม ที่ ๕

ความช่วยเหลือที่จะได้รับ

๑. ได้รับการจัดพนักงานอัยการเป็นทนายจำเลย เพื่อแก้ต่างคดี
๒. ได้รับการรับรองให้ปล่อยชั่วคราว (ประกันตัว) ทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและชั้นศาล
๓. ได้รับการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญา เท่าที่จ่ายจริงตามจำนวนที่พนักงานอัยการเรียกเก็บ

แผนผังแนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการขอรับความช่วยเหลือฯ

ตัวอย่างแบบฟอร์ม

๑. ตัวอย่างหนังสือภายในที่ข้าราชการผู้ถูกฟ้องคดีแจ้งผู้บังคับบัญชา (ครู/ลูกจ้างรายงานผู้อำนวยการโรงเรียน)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียน.....

ที่ - วันที่

เรื่อง ข้าราชการครูถูกฟ้องคดีอาญา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย.....(ชื่อ-สกุล ของโจทก์ผู้ฟ้องคดี)..... ได้ยื่นฟ้องข้าพเจ้า.....(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)..... ต่อศาล.....(ระบุนศาล)..... โดยกล่าวหาว่า(ข้อหาตามคำฟ้อง)..... และศาล.....(ระบุนศาล)..... ได้มีหมายกำหนดการไต่สวนมูลฟ้อง ในวันที่.....(วัน เวลา และศาลที่ไต่สวนมูลฟ้อง)..... รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหมายนัดไต่สวนมูลฟ้องและคำฟ้องคดีอาญา ดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าตามระเบียบต่อไป

- ลงชื่อ -

(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)

๒. ตัวอย่างหนังสือภายนอกที่ผู้บังคับบัญชาระดับต้นแจ้งผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป (สถานศึกษารายงาน สพท.)

ที่ ศธ ๐๔๐๕๐.๐๐๐/

โรงเรียน.....

วันที่.....

เรื่อง ข้าราชการถูกฟ้องคดีอาญา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหมายนัดไต่สวนมูลฟ้องและคำฟ้องคดีอาญา จำนวน ชุด

ด้วย.....(ชื่อ-สกุล ของโจทก์ผู้ฟ้องคดี)..... ได้ยื่นฟ้อง.....(ชื่อ-สกุล
ตำแหน่ง สังกัด ของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)..... ต่อศาล.....(ระบุศาล).....โดยกล่าวหาว่า
.....(ข้อหาตามคำฟ้อง)..... และศาล.....(ระบุศาล)..... ได้มี
หมายกำหนดการไต่สวนมูลฟ้อง ในวันที่.....(วัน เวลา และศาลที่ไต่สวนมูลฟ้อง).....
รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหมายนัดไต่สวนมูลฟ้องและคำฟ้องคดีอาญา ดังแนบ

โรงเรียน..... จึงใคร่ขอความกรุณาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
..... ได้โปรดดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวตามสมควรด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

-ลงชื่อ-

(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของผู้บังคับบัญชาจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)

โทร.

๓. ตัวอย่างหนังสือภายใน รายงานข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นในคดีให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

ที่ - วันที่

เรื่อง ข้าราชการครูถูกฟ้องคดีอาญา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

ด้วยได้รับแจ้งจากโรงเรียน..... ว่าได้มีบุคคลคือ.....(ชื่อ-สกุล ของโจทก์ผู้ฟ้องคดี)..... ได้ยื่นฟ้อง.....(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)..... ต่อศาล.....(ระบุนศาล)..... โดยกล่าวหาว่า(ข้อหาตามคำฟ้อง)..... และศาล.....(ระบุนศาล)..... ได้มีหมายกำหนดการไต่สวนมูลฟ้อง ในวันที่.....(วัน เวลา และศาลที่ไต่สวนมูลฟ้อง)..... รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหมายนัดไต่สวนมูลฟ้องและคำฟ้องคดีอาญาดังแนบ

กลุ่มกฎหมายและคดี ได้ตรวจสอบเอกสารคำฟ้องคดีอาญาดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า.....(รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดี รวมทั้งข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง).....

ดังนั้น การกระทำของ.....(ชื่อ-สกุล ของโจทก์ผู้ฟ้องคดี).....ที่ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดีดังกล่าวนี้ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ของทางราชการ มิได้มีเจตนาทุจริตหรือกลั่นแกล้งให้.....(ชื่อ-สกุล ของโจทก์ผู้ฟ้องคดี).....ได้รับความเสียหาย หรือเรียกรับผลประโยชน์ใดๆ รวมทั้งทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนี้เองและมีใช้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ จึงเห็นควรแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะส่วนราชการเจ้าสังกัดตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๘ พิจารณาให้ความช่วยเหลือตามระเบียบดังกล่าว แก่.....(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัดของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)..... ต่อไป

เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามหนังสือแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑ ฉบับ

๔. ตัวอย่างหนังสือภายนอกที่ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปแจ้งหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัด (สพท.รายงาน สพฐ.)

ที่ ศธ ๐๔๐๕๐/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

วันที่.....

เรื่อง ข้าราชการถูกฟ้องคดีอาญา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหมายนัดไต่สวนมูลฟ้อง จำนวน แผ่น

๒. สำเนาเอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน แผ่น

ด้วย.....(ชื่อ-สกุล ของโจทก์ผู้ฟ้องคดี)..... ได้ยื่นฟ้อง.....(ชื่อ-สกุล
ตำแหน่ง สังกัด ของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)..... ต่อศาล.....(ระบุศาล)..... โดยกล่าวหา
ว่า(ข้อหาตามคำฟ้อง)..... และศาล.....(ระบุศาล)..... ได้มี
หมายกำหนดการไต่สวนมูลฟ้อง ใน.....(วัน เวลา และศาลที่ไต่สวนมูลฟ้อง)..... รายละเอียด
ปรากฏตามสำเนาหมายนัดไต่สวนมูลฟ้องและคำฟ้องคดีอาญา ที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา..... พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีการ
ฟ้องคดีอาญาดังกล่าวมีสาเหตุจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทาง
ราชการ และทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั่นเอง โดยมูลเหตุในการฟ้องเกิดขึ้นจาก.....
.....(รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดี รวมทั้งข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง).....
ดังนี้ การกระทำของ(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)..... ที่ถูกกล่าวหาใน
การฟ้องคดีดังกล่าวนี้ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ รวมทั้ง
เพื่อประโยชน์ของทางราชการ มิได้มีเจตนาทุจริตหรือกลั่นแกล้งให้.....(ชื่อ-สกุล ของโจทก์ผู้ฟ้องคดี).....
ได้รับความเสียหาย หรือเรียกรับผลประโยชน์ใดๆ รวมทั้งทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนี้เองและมีใช้
พนักงานอัยการเป็นโจทก์ จึงขอความอนุเคราะห์มายังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะส่วน
ราชการเจ้าสังกัดตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้อง
หาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๘ พิจารณาให้ความช่วยเหลือตามระเบียบดังกล่าว แก่.....(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด
ของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี).....ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

-ลงชื่อ-

(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)

๕. ตัวอย่างหนังสือภายนอกที่ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป แจ้งขอความอนุเคราะห์พนักงานอัยการแก้ต่างคดี

ที่ ศธ ๐๔๐๕๐/

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

วันที่

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พนักงานอัยการแก้ต่างคดี

เรียน อธิบดีอัยการ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. สำเนาหมายนัด	จำนวน	ชุด
	๒. สำเนาคำฟ้อง	จำนวน	ชุด
	๓. คำชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมพยานหลักฐาน	จำนวน	ชุด
	๔. ใบแต่งตั้งนาย	จำนวน	แผ่น

ด้วยศาล.....(ระบุงศาล).....ได้มีหมายนัดไต่สวนมูลฟ้อง คดีหมายเลขดำที่/..... ระหว่าง.....(ชื่อ-สกุล ของโจทก์ผู้ฟ้องคดี)..... เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง.....(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี).....โดยกล่าวหาว่า.....(ข้อหาตามคำฟ้อง)..... รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหมายนัดและสำเนาคำฟ้อง ที่แนบ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของ จำเลยผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง จึงขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานอัยการ..... จัดพนักงานอัยการแก้ต่างคดี ให้กับจำเลย รายละเอียดปรากฏตามคำชี้แจงข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาที่แนบมา พร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

-ลงชื่อ-

(ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สังกัด ของผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปของจำเลยผู้ถูกฟ้องคดี)

โทร.

